

OGLJIČNI ODTIS UPORABE PROSTORA

delavnica za osnovne šole

pripravila Društvo Pazi!park in Center arhitekture Slovenije v okviru projekta Prostor za spremembe: Trajnostno urejanje prostora in preprečevanje podnebnih sprememb.

4., 5., 6. razred
3 šolske ure

Kako naša uporaba prostora vpliva na okolico in podnebje? Kako lahko zmanjšamo ta vpliv? Kaj pa naš dom, hiša, stanovanje? Ali lahko s premišljeno gradnjo vplivamo na manjši vpliv na okolje? Kaj vpliva na porabo energije naših domov? Kako smeri neba vplivajo na zasnovo in oblikovanje stavb? S katere strani sije sonce zjutraj in s katere popoldan? S katere strani največkrat piha veter? Kateri prostori so na južni strani hiše in zakaj? Zakaj je pomembno upoštevati vse to? Iz majhnih barvnih papirčkov, ki bodo predstavljali prostore enodružinske hiše ali stanovanja, bomo sestavili vsak svoj dom. Pri tem bomo upoštevali vplive smeri neba, poti sonca, smeri vetrov ipd. in se naučili, kako pomembno je upoštevanje podnebnih značilnosti pri zasnovi in oblikovanju stavb. Na koncu bomo stavbi dodali še obleko. Med tem pa nas bosta spremljali kocki ledu, ena v izolirani posodi in ena zunaj, s pomočjo katerih bomo preučili pomen stavbnega ovoja.

Namen:

Seznanjenje z zasnovo stavbe in razmestitvijo prostorov v stavbi z upoštevanjem orientiranosti stavbe glede na smeri neba in vplivi okolja na bivanje. Seznanjenje s pomenom trajnostne gradnje.

Učni cilji:

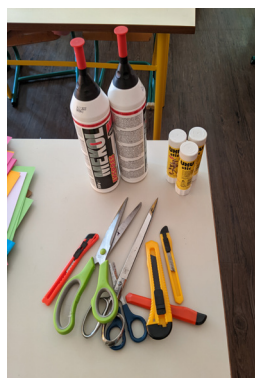
Učenci spoznavajo vplive podnebnih značilnosti lokacije na zasnovo stavbe in na razporeditev prostorov v njej, vplive orientiranosti stavbe na njeno energetske varčnost. Učenci vrednotijo pomen kakovostno izoliranih prostorov.

Medpredmetno povezovanje:

Likovna umetnost, tehnika, fizika.

Material in potrebščine:

- Risalni listi (1 na vsakega učenca);
- barvni kolaž papir, s katerim bomo ponazorili posamezne prostore doma, npr. rdeči papir – dnevni prostor, rumen papir – kuhinja, modri papir – spalnica, zeleni papir – kopalnica itn.;
- lepenka ali kapa ploščice;
- svinčniki, flomastri;
- škarje, olfa noži, lepila za papir;
- 2-krat blok ledu (cca. 2cm x 5cm x 10 cm);
- 1-krat izolirana posoda, 1x plastična posoda.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

EKO SKLAD
SLOVENSKE OKOLJSKE
JAVNE SKLAD

CENTER ARHITEKTURE
SLOVENIJE

Projekt Prostor za spremembe Društva Pazi!park in Centra arhitekture Slovenije je del Podnebnih akcij Podnebnega programa Mreža za prostor, ki ga sofinancirata Eko sklad in Ministrstvo za okolje in prostor iz Sklada za podnebne spremembe. Za predstavljena mnenja so izključno odgovorni nosilci projekta in ne odražajo nujno stališč Ministrstva za okolje in prostor, Eko sklada j.s. ali projektne partnerjev.

OGLIČNI ODTIS UPORABE PROSTORA

delavnica za osnovne šole

pripravila Društvo Pazi!park in Center arhitekture Slovenije v okviru projekta Prostor za spremembe: Trajnostno urejanje prostora in preprečevanje podnebnih sprememb.

Prostor:

Učilnica

Navodila za izvedbo:

Z ustrezno orientacijo stavbe in razporeditvijo notranjih prostorov glede na podnebne značilnosti lokacije (smeri neba, osojna in prisojna lega, smeri značilnih lokalnih vetrov, zavetje pred močnim vetrom in dežjem) zagotavljamo primerno sončenje, senčenje, prezračevanje, segrevanje in hlajenje prostorov v hiši. S tem dosežemo, da je stavba bolj prijetna za bivanje, energetske varčna in trajnostno zasnovana. Bivalne in druge prostore z več steklenimi površinami je smiselno orientirati proti jugu ali zahodu. Prostore, ki ne potrebujejo veliko dnevne svetlobe (vhodni del, kopalnica, kuhinja in drugi servisni prostori), lahko uredimo na severnem oz. bolj osenčenem delu stavbe. V spalnih prostorih želimo svetlobo zjutraj, zato jih je smiselno urediti na vzhodnem delu stavbe.

Aktivnost 1:

Učencem pokažemo dva enaka bloka ledu. Enega položimo v izolirano posodo, drugega pa v navadno plastično posodo. Na koncu delavnice oba bloka primerjamo, koliko sta se stopila.

Aktivnost 2:

Vsak učenec na list formata A3 (risalni list) razporedi barvne papirčke – prostore, pri tem naj upošteva vplive smeri neba, pot sonca in smeri vetrov.

Aktivnost 3:

Pogovarjamo se o lokaciji doma oz. stavbe in podnebnih vplivih na zasnovo stavbe. Učenci razporedijo prostore stavbe glede na lokalne podnebne vplive.

Aktivnost 4:

Na koncu stavbi dodamo še stavbni ovaj in se pogovorimo o pomenu izolacije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

EKO SKLAD
SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

CENTER ARHITEKTURE
SLOVENIJE

Projekt Prostor za spremembe Društva Pazi!park in Centra arhitekture Slovenije je del Podnebnih akcij Podnebnega programa Mreže za prostor, ki ga sofinancirata Eko sklad in Ministrstvo za okolje in prostor iz Sklada za podnebne spremembe. Za predstavljena mnenja so izključno odgovorni nosilci projekta in ne odražajo nujno stališč Ministrstva za okolje in prostor, Eko sklada j.s. ali projektne partnerjeve.

OGLJIČNI ODTIS UPORABE PROSTORA

delavnica za osnovne šole

Delavnica Društva Pazi!park in Centra arhitekture Slovenije v okviru projekta Prostor za spremembe: Trajnostno urejanje prostora in preprečevanje podnebnih sprememb.

Predlogi vprašanj za pogovor z udeleženci:

Zakaj izoliramo stavbe?

Kakšen pomen ima izolacija za porabo energije v stavbi?

Kakšna je vsakodnevna pot sonca glede na naš dom?

Kako se položaj sonca spreminja med letom?

Ali sta položaj in vpliv sonca povezana z geografsko lego?

Kako sonce potuje pri nas in kako v Avstraliji?

Kateri prostori v stanovanju potrebujejo več sončne svetlobe in kateri manj?

Ali je bolje, če orientiramo spalnico proti vzhodu ali zahodu? Kakšna je razlika?

Kako lahko preprečimo pregrevanje prostorov v stavbi (roloji ali rolete, napušči, zasaditev dreves) poleti in zagotovimo naravno ogrevanje pozimi?

Zakaj je pomembno senčenje stavb?

Dodatni viri:

<https://igrivarhitektura.org/new/wp-content/uploads/2017/04/Prirocnik-Igriva-arhitektura.pdf>,

<https://www.youtube.com/watch?v=TFyPkzWDsF4>,

<https://www.youtube.com/watch?v=CasrjYhZB1M>.

Avtorici delavnice:

Tanja Sajovic Vrhovnik in Tina Silič

Kontakt:

info@centerarhitekture.org

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

EKO SKLAD
SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

CENTER ARHITEKTURE
SLOVENIJE

